

Šis puslapis atspausdintas iš DELFI interneto vartų.

Adresas <http://gyvenimas.delfi.lt/archive/article.php?id=23926459>

Borneo. Žymusis Camp Leakey

Joana Griciūtė, www.DELFI.lt

2009 rugsėjo mėn. 8 d. 16:16

[J.Griciūtės nuotr.](#)

Gibonas vardu Bobas, kaip geriausias akrobatas, keliauja nuo šakos ant šakos lengvai ir grakščiai, neskubėdamas, tarsi turėdamas viso pasaulio laiką. Dvi orangutangų patelės su panašaus amžiaus jaunikliais prie prof. B. M.Galdikas namo valgo orangutangus – saldžius vaisius – orangutangų mėgstamiausius. Camp Leakey išaušo rytas.

Paprastai pirmieji dienos lankytojai – orangutangai. Tai anksčiau į laisvę išleisti orangutangai, kurie kartą nuo karto aplanko Camp Leakey. Daugelis gyvūnų po rehabilitacijos programos niekada nebegrižta, dažniausiai tai patinai. Suaugę orangutangų patinai nukeliauja didelius atstumus, kartais daugiau negu 50 km. Patelės sėslesnės, turi pastovias teritorijas ir dažniausiai gyvena toje pačioje teritorijoje kaip ir jų motinos.

Tanjung Puting Nacionalinis parkas yra centriniame Kalimatane. Nacionalinio parko vardas buvo suteiktas 1982 metais. Tai namai net 220 rūšių paukščių, 17 rūšių ropliams ir 29 rūšims žinduolių, tokių kaip dėmėtasis leopardas, (sun bear, red leaf-eating beždžionės), gibonai ir, žinoma, orangutangai. Taip pat drėgnuosiuose atogrąžų miškuose knibžda daugybė skruzdžių, vabalų, tarakonų ir drugelių.

Šiame parke ir yra įsikūręs žymusis Camp Leakey, kuriame nuo 1971 gyvena ir dirba prof. B. Galdikas. Camp Leakey buvo pasirinktas kaip ideali vieta ilgalaikėms laukinių orangutanų ir drėgnųjų miškų studijoms. Šiandien tai ne tik laukinių orangutanų namai, čia prieglobstį randa ir į laisvę išleisti gyvūnai.

Kai pirmą kartą prof. B. Galdikas su buvusiu vyru R. Brindamoor atvyko į Kalimantaną – čia nebuvo nieko, ką galima rasti šiandien. Pirmasis namas, kuriame jie gyveno ir dirbo, mažytis, vieno kambario, su vienu langu ir be baldų, buvo dengtas Nipa, vietinio augalo, lapais, kuriuose gyveno ir veisėsi įvairūs vabzdžiai ir gyvatės. Antrasis namas, kuris stovi dar iki dabar, buvo pastatytas 1975 metais. Tuo pačiu buvo pastatyta virtuvė, asistentų namas ir tiltas per pelkę, jungiantis upę, vienintelį kelią į išorinį pasaulį, ir Camp Leakey.

prof. B. Galdikas namas

Šios stovyklos vardas suteiktas žymaus pasaulinio lygio mokslininko archeologo Louis Leakey garbei, kuris padėjo įgyvendinti trijų moterų, Jane Goodall, Dian Fossey ir Birute M. Galdikas, troškimą studijuoti didžiąsias žmogbeždžiones jų natūralioje aplinkoje. Vėliau šis trejetas pradėtas vadinti Leakey's Angels (Leakio Angelai).

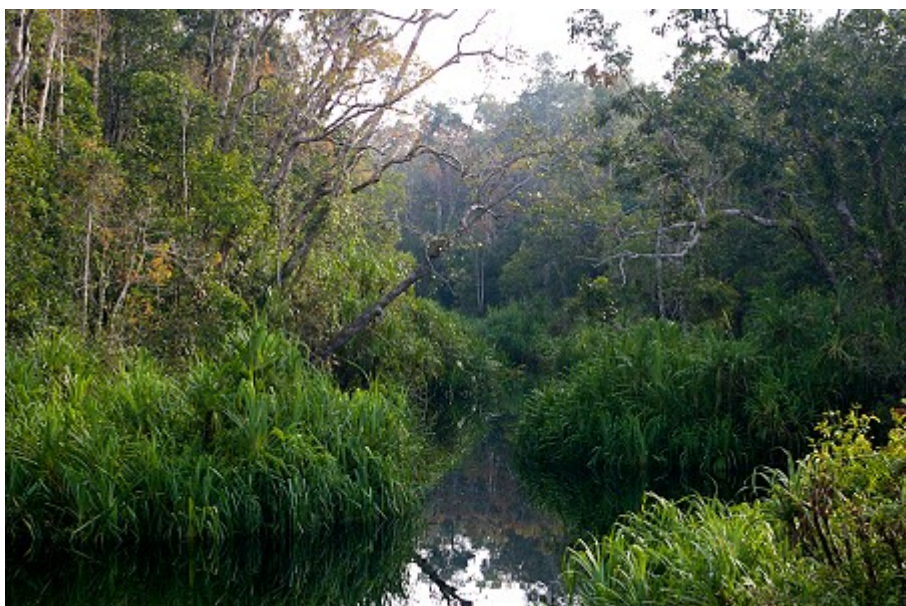
suaugęs patinas Camp Leakey je

Kaip rasti Camp Leakey

Camp Leakey pasiekiamas tik vienu būdu – motorine valtimi arba kelotoku plaukiant aukštyn Sekonyo upe. Kelotokas - tai laivas, pritaikytas 4-6 žmonėms, dažniausiai nuomuojamas parai laiko. Jame galima ir pernaktuoti. Motorine valtimi Camp Leakey pasiekiamas žymiai greičiau, tačiau norintiems pakeliui pamatyti laukinių gyvūnų, tokių kaip makakų, proboskis beždžionių, ragasnapių ir kitų, tai puiki alternatyva.

Camp Leakey įsikūręs liežuvio formos sausumos ruože. Aplink jį – sunkiai prabrendamos pelkės, o norint patekti į pirminį atogrąžų mišką, reikia eiti apie 30 min. Turus į mišką ir patį Camp Leakey organizuoja profesionalūs gidai.

Unikali vieta

Camp Leakey žymus ne tik savo istorija, ten vykstančiu tiriamuoju darbu, bet ir savitomis, per daugelį metų nusistovėjusiomis tradicijomis. Stovyklos valgomajame esantis laikrodis rodo viena valanda daugiau, negu yra iš tikrųjų. Indonezijos vyriausybei nusprendus suvienodinti Centrinio Kalimantano laiką su Javos salos laiko juosta, Camp Leakey buvo paliktas laikas, galiojantis pagal senąją. Tad 9 valandą ryto skambant pusryčių gongui, iš tikrųjų tėra 8. Taip pat, čia niekas niekada nevalgo vienas – nuaidėjus gongui prie stalo susėda visi kartu: prof. B. Galdikas, savanoriai ir asistentai.

Stovyklos teritorijoje įkurtame informaciniame centre galima rasti daug informacijos apie orangutangus, drėgnuosius atogrąžų miškus, kitus Nacionaliniame parke sutinkamus gyvūnus bei informacijos apie tai, kas kelia didžiausią pavojų orangutangų išlikimui. Taip pat čia galima pavartyti originalius žurnalo „National Geographic“ numerius, kuriuose publikuojami pirmieji prof. B. Galdikas straipsniai apie Borneo ir orangutangus.

Šalia Camp Leakey yra įrengta ir orangutangų maitinimo aikštelė. Čia kasdien tuo pačiu laiku į laisvę išleistiems orangutangams suteikiamas papildomas maitinimas. Jo tikslas - parūpinti orangutangams vaisių, nes priklausomai nuo sezono bei dėl mažėjančių jų gyvenamųjų plotų šiems gyvūnams tampa vis sunkiau apsirūpinti būtiniausiomis maisto medžiagomis.

Tokiais atvejais ypatingai kenčia orangutangų patelės, turinčios jauniklius bei suaugę patinai, kurie turi išlaikyti didelę kūno masę tam, kad būtų lygiaverčiai varžovai kitiems patinams. Pasitaiko dienų, kai maitinimo aikštelę aplanko 2-3 orangutangai, kartais jų ateina daugiau. Geriausios dienos tos, kada neateina nei vienas orangutangas. Tai reiškia, kad maisto miške pakanka ir gyvūnai išgyvena iš to, ką patys susiranda.

Camp Leakyje dar ir šiandien vyksta intensyvus tiriamasis darbas. Kiekvieną dieną asistentai ieško laukinių orangutangų tam tikroje teritorijoje ir jeigu orangutangas aptinkamas, jis arba ji yra sekamas 10 dienų nuo to momento, kai ryte palieka savo guolį iki tada, kai įsirusia kitą guolį nakčiai. Tokiu būdu sužinoma apie kasdienę laukinių orangutangų veiklą ir kaip ji keičiasi skirtingų sezonų metu. Tuo pačiu renkami duomenys apie sezoninius tropinių miškų pokyčius. Tai vienas iš ilgiausiai trunkančių žinduolių tyrimų pasaulyje.

DELFI

Griežtai draudžiama DELFI paskelbtą informaciją panaudoti kitose interneto svetainėse, tradicinėse žiniasklaidos priemonėse ar kitur arba platinti mūsų medžiagą kuriuo nors pavidalu be sutikimo, o jei sutikimas gautas, būtina nurodyti DELFI kaip šaltinį.